



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 91/2021-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu Petra Molnára a sudcov Jany Laššákovej a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Emíliou Korčekovou, advokátkou, advokátska kancelária, L. Novomestského 25, Pezinok, proti postupu Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 444/2008 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 12. januára 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní označenom v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje vysloviť porušenie jeho označených práv a žiada, aby ústavný súd okresnému súdu prikázal konať bez zbytočných prietáhov. Domáha sa aj finančného zadosťučinenia v sume 7 000 eur a priznania trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva takýto stav veci:

3. Sťažovateľ je sporovou stranou (žalovaným) o zaplatenie sumy 98 eur a 5 centov s príslušenstvom v konaní vedenom pred okresným súdom od roku 2008 (konanie začalo už v roku 2006) a do podania ústavnej sťažnosti nebolo právoplatne skončené.

4. V priebehu konania dochádzalo k zbytočným prietáhom, aj napriek nálezu ústavného súdu v tejto veci č. k. III. ÚS 230/2013 z 5. novembra 2013. Okresný súd po náleze rozsudkom č. k.

4 C 444/2008-409 z 1. apríla 2016 zamietol žalobu žalobcu a sťažovateľovi zároveň priznal voči žalobcovi právo na náhradu trov konania vo výške 100 %. Tento rozsudok potvrdil ako vecne správny Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 2 Co 232/2016-448 zo 14. decembra 2016, ktorý bol doručený sťažovateľovi 7. marca 2017, pričom sporovým stranám nepriznal trovy odvolacieho konania. Okresný súd rozhodol o trovách konania uznesením zo 7. decembra 2020, ktoré doručil sťažovateľovi 29. decembra 2020.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Podľa sťažovateľa okresný súd dosiaľ nekonal efektívne a účinne. Bolo povinnosťou okresného súdu bezodkladne konať a rozhodnúť aj o trovách konania v prospech sťažovateľa, čo sa však zatiaľ podľa neho neudialo a stav jeho právnej neistoty stále trvá.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním, o postavení jeho sudcov a ich bezúhonnosti ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

7. Ústavný súd zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 tohto zákona) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

9. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) podľa § 42 ods. 2 písm. f), g), q), r), t) alebo písm. v), ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. Predmetom ústavnej sťažnosti sú námietky sťažovateľa, že postupom (nečinnosťou) okresného súdu v označenom konaní dochádza k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

11. Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 38 ods. 2 listiny) osvojil judikatúru Európskeho súdu pre

ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

12. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh, ako aj preverením skutočností relevantných pre posúdenie veci ústavný súd zistil, že ústavná sťažnosť sťažovateľa je zjavne neopodstatnená.

12.1. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

13. Ako vyplýva z bodu 4, okresný súd rozsudkom z 1. apríla 2016 zamietol žalobu žalobcu a sťažovateľovi zároveň priznal voči žalobcovi právo na náhradu trov konania vo výške 100 %. Tento rozsudok potvrdil ako vecne správny krajský súd 14. decembra 2016, právoplatne bol teda v merite veci odstránený stav právnej neistoty sťažovateľa ešte v roku 2017.

14. Preverením aktuálneho stavu napadnutého konania ústavný súd uzatvára, že v konkrétnom prípade sťažovateľa prichádza do úvahy v rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti výlučne posúdenie postupu okresného súdu pri rozhodovaní o výške trov konania, čím zároveň vymedzil predmet svojho prieskumu.

15. Ako vyplýva z ústavnej sťažnosti, sťažovateľ sa obrátil na ústavný súd až 12. januára 2021 a tvrdil, že v konaní stále pretrvávajú prierahy, keďže stále nie je ešte rozhodnuté o trovách konania, z čoho vyvodzuje porušenie svojich práv. Tieto tvrdenia sťažovateľa však nie sú opodstatnené. Okresný súd už 7. decembra 2020 vydal uznesenie, ktorým súd (súdny úradník) rozhodol, že žalobca nie je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania. Sťažovateľ si predmetné uznesenie prevzal ešte 29. decembra 2020, a keďže nepodal proti tomuto uzneseniu sťažnosť, uznesenie nadobudlo právoplatnosť 14. januára 2021. Ide teda zjavne o účelovú sťažnosť, ktorá bola podaná v čase, keď už bolo o trovách konania rozhodnuté.

16. Podľa § 262 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok účinný od 1. júla 2016 prebieha rozhodovanie o trovách konania, na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy, v dvoch fázach, a to tak, že najskôr sudca v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, rozhodne o nároku na náhradu trov konania, a po právoplatnosti tohto rozhodnutia rozhodne o výške náhrady trov konania súdny úradník samostatným rozhodnutím.

17. V napadnutom konaní bola tzv. „prvá fáza“ rozhodovania o náhrade trov prvostupňového konania ukončená vydaním rozsudku okresného súdu o náhrade trov konania 1. apríla 2016 (pozri bod 3). Následne okresný súd rozhodol o výške trov konania uznesením 7. decembra 2020 a uznesenie doručil sťažovateľovi 29. decembra 2020. Ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ústavnému súdu doručená v čase, keď k prierahom zo strany okresného súdu pri rozhodovaní o trovách už nedochádzalo.

18. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je požiadavka smerovania sťažnosti proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza z princípu, podľa ktorého sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní základných práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

19. Vzhľadom na uvedené neprichádza do úvahy, aby ústavný súd postup okresného súdu v napadnutom konaní kvalifikoval ako porušenie základného práva sťažovateľa zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru. Preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. februára 2021

Peter Molnár
predseda senátu